1853. N°. 88.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 25 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 23 Julij.

De *Staats-Cour.* van gisteren bevat het volgende Koninklijk besluit van 16 Maart: Beschikkende op het aan Ons ingediend verzoekschrift van J. Planjer c. s. te Leyden, daarbij overleggende het ontwerp eener acte van oprigting eener naamlooze vennootschap: *de Leydsche Stoombootdienst*, welke gevestigd zal zijn te Leyden, en verzoekende dat Wij daarop Onze bewilliging gelieven te verleenen;

Op de voordragt van Onzen Minister van Justitie van den 11den Maart jl., nº. 17, en van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 14den Maart 1853, nº. 250, 6de afdeeling;

Gelet op de artt. 36 tot en met 56 van het Wetboek van Koophandel;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1º. Onze bewilliging te verleenen tot het oprigten der voormelde *Leydsche Stoombootdienst*, op den voet als bij het overgelegde ontwerp der acte van oprigting bepaald is;

2º. Te verklaren: dat deze Onze bewilliging geene verandering brengt in de voorwaarden, welke verbonden zijn of zullen worden aan de door Ons of van Onzentwege aan adressanten verleende of te verleenen concessie tot het in werking brengen van hunne voorzegde vennootschap.

— Uit de Memorie van Toelichting op de voordragt van wet, betreffende den afstand van domeinen ten behoeve van het Ziekenhuis alhier, door het Ministerie aan de Kamers ingediend, blijkt, dat bij de Regering daartegen geen bezwaar aanwezig is, maar zij integendeel de zaak van een onberekenbaar nut voor het geneeskundig onderwijs aan de Hoogeschool acht. Zij rekent echter de bekrachtiging door eene wet noodig, vermits het hier gebouwen geldt, die tot het domein van den Staat behooren, en die, volgens de wet van Augustus 1848, slechts in 't openbaar mogen worden verkocht. Bij eene overeenkomst tusschen Curatoren van de Hoogeschool en ons Gemeentebestuur is nog daarenboven eene jaarlijksche toelaag uit 's Rijks schatkist van *f* 7000 toegezegd, maar de uitgaven van het Rijk ten behoeve van het onderwijs zullen daardoor geene vermeerdering, maar integendeel eene vermindering van *f* 100 ondergaan.

— Den 20sten had alhier de jaarlijksche vergadering plaats van de Leeraren aan de Nederl. Gymnasiën onder Voorzitterschap van Dr. D. J. Veegens, Rector te Amsterdam, bij welke gelegenheid Dr. D. van Lankeren Matthes eene rede hield over de Arithmetica bij de oude volken.

— De Synode der Nederl. Herv. kerk heeft een voorstel aan haar gerigt, in overweging genomen, om namelijk, door middel van kleine en vrijwillige bijdragen van Hoogleeraren, Predikanten en kerkelijke Collegiën, de Predikantstractementen te verhoogen, waar die te klein zijn.

— Het Nederl. Zendelinggenootschap heeft den 21sten zijne jaarlijksche algemeene vergadering te Rotterdam gehouden, onder voorzitterschap van Dr. J. J. van Oosterzee. Nadat de Directeur van het Zendelinghuis, de Heer Hiebink, het verslag had voorgelezen, hield Ds. Pijzel uit Dordrecht eene opwekkingsrede naar aanleiding van Joan. IX: 35b, „*Geloooft gij in den Zoon van God?*" Bij deze gelegenheid werden met gepaste toespraak door den Voorzitter Bijbels gegeven aan de Heeren H. Rooker en A. Goudswaard, die op hun vertrek staan als Zendelingen naar Makassar.

Uit het verslag van den staat van het Zendelinggenootschap in 1853 blijkt, dat het thans 21 zendelingen in dienst heeft. Op het eiland Ambon zijn er 2, Roskott en Luyke; op Timor insgelijks 2, Schot en Heymering, van welke de laatste door het Gouvernement bezoldigd wordt, als vervullende de betrekking van gewoon Leeraar te Timor-Koepang; op het noordelijk gedeelte van het eiland Celebes, de zoogenaamde Menabasse van Menado, bevinden zich 10 zendelingen, Riedel, Schwarz, Wilken, Lineman, Hartig, Bossert, Ulfers, Nooy, Graafland en van der Velden van Capellen, onder deze vervult de zendeling Lineman de betrekking van Leeraar bij de Hollandsche en Maleische gemeente te Menado; op Java zijn er 4, Jellesma, van Cattenburch, Hoezoo en van der Valk, de tweede vervult de betrekking van Leeraar bij de Inlandsche gemeenten van Depok en Toegal, de laatste, als eerst in December van voorleden jaar in Indië aangekomen, legt zich nog hoofdzakelijk op de Javaansche taal en volkstudie toe. Eindelijk bevindt zich op dit oogenblik de zendeling Donselaar in het zuidelijk gedeelte van Celebes, gouvernement Macassar, werwaarts hem weldra de zendelingen Rooker en Goudswaard zullen volgen.

— Het heeft Z. M. behaagd te veroorloven, dat jaarlijks eene gouden medaille, namens Z. M. door de Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, in het belang der nationale nijverheid worde uitgeloofd.

— Ged. Staten van de prov. Zuidholland hebben bij resolutie van 19 dezer bepaald, dat de verkiezing van een lid der Provinciale Staten, in het hoofdkiesdistrict Dordrecht, ter vervanging van den Heer J. S. Lotsy, benoemd tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, zal plaats hebben op Woensdag den 31sten Augustus aanstaande.

— De wedstrijd van de Kon. Nederl. Jagt-club is Vrijdag te Hellevoetsluis voortgezet, waarbij ook, even als te Rotterdam, Z. K. H. Prins Hendrik tegenwoordig was.

— Ll. Donderdag hebben twee Engelsche stoombooten te Scheveningen de werkzaamheden tot het leggen en aan wal brengen van den zwaren, metalen kabel volbragt.

— Blijkens de rekening wegens het fonds, voortspruitende uit koopprijzen van Domeinen, over 1851, bedroegen de ontvangsten *f* 3,318,371 en de uitgaven *f* 3,200,000; zoodat dit fonds een batig saldo oplevert van *f* 118,371.

De rekening wegens het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren, over 1851, toont aan, dat gedurende dat jaar de ontvangsten bedragen hebben *f* 102,084 en de uitgaven *f* 92,687; zoodat dit fonds, eene voordeelige slotsom oplevert van *f* 9,397.

Uit de, thans aan de Tweede Kamer overgelegde rekening wegens het fonds der algemeene landsdrukkerij, over 1851, is gebleken, dat de ontvangsten bedroegen *f* 166,199 en de uitgaven beliepen *f* 155,705; zoodat dit fonds een overschot aanwijst van *f* 10,493.

Blijkens de rekening wegens den arbeid der gevangenen, over 1851, bedroegen de ontvangsten *f* 170,807, en de uitgaven *f* 140,674, zoodat dit fonds een batig saldo heeft van *f* 30,132.

— Uit Haarlem wordt gemeld, dat aan Jhr. M. Salvador en echtgenoot den 20sten de Christelijke Doop is toegediend in de consistorie-kamer der Walsche gemeente; Vrijdag zou hunne plegtige bevestiging als leden der gemeente plaats hebben.

— Men meldt uit Ethen van den 19den het volgende: Heden vierde alhier een achtbaar ingezeten dezer gemeente, de Heer Cinius Nieukoop zijn 100sten verjaardag en kan zich thans nog verheugen in het bezit van bijna alle zijne zintuigen; alleen zijn gehoor en zijn gezigt beginnen eenigzins te verzwakken en minder te worden. Tot aan zijn 95ste jaar was hij lid van den raad dezer gemeente en lid van het bestuur voor dezen polder, bekleedde die beide betrekkingen met waardigheid en was bij het meerendeel zijner dorpgenooten bemind en in aanzien, gelijk hij ook thans nog door allen hooggeschat wordt. Steeds bedrijvig en werkzaam, ook nu nog in het verrigten van vele kleine en ligte huiselijke werkzaamheden, geeft hij aan zijne kinderen, kindskinderen en buren, op zijn 100ste levensjaar een goed en navolgenswaardig voorbeeld.

— Op onderscheidene plaatsen der aarde vertoont zich weder de cholera in minder of meerdere hevige mate. Te Kopenhagen was het getal den 17den en 18den dezer met 317 vermeerderd; in het geheel waren 1841 personen aangetast en 926 bezweken, onder welke 6 Geneesheeren. — Op een schip voor Dantzig had zich de ziekte vertoond. — In Persië was de ziekte op sommige plaatsen wel aan het afnemen, maar in het kamp van den Shach werden dagelijks nog omstreeks 130 menschen aangetast. — Te Calcutta waren in 2 dagen 1100 menschen ten grave gesleept.

— Wij ontleenen uit de *Amst. Cour.* van ll. Vrijdag, met eenige verkorting, het volgend verslag omtrent het plan van kunstmatige vischteelt in ons vaderland:

Op het laatst van het vorige jaar werd door Z. M. den Koning eene commissie benoemd, om middelen te beramen ter invoering van de vischfokkerij in ons vaderland, en zoo doende mede te werken tot Zijner Majesteits bedoeling, om die fokkerij te doen strekken tot verbetering en uitbreiding van een voornamen tak onzer volksbedrijvigheid en tot vermeerdering en verbetering der voedingsmiddelen voor de arbeidende klasse.

Die commissie bestaat uit de Heeren H. W. Baron van Aylva van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, J. van der Hoeven, P. Harting, A. H. Ver-

ster van Wulverhorst, E. L. Baron van Tuyl van Serooskerken van Vleuten en Wolterbeek als Secretaris. Zij dienden den 15den Februarij ll. een voorloopig verslag aan den Koning in, waarin zij als hare zienswijze opgaf dat, alvorens tot eene toepassing in het groot over te gaan, eene proefneming op ruime schaal en in de eerste plaats met inlandsche vischsoorten, waarvan het aantal individus voortdurend veel vermindert en die goed voedsel opleveren, wenschelijk moet geacht worden.

De commissie verzocht magtiging des Konings, om aan de *commission de pisciculture* in Frankrijk te schrijven, ten einde door deze te worden voorgelicht omtrent al die bijzonderheden, welke de ondervinding in Frankrijk als noodzakelijk had aangewezen.

Z. M. heeft zich wel willen vereenigen met de verschillende voorstellen van het verslag, en de commissie stelde zich in betrekking met de Fransche staats-commissie. Deze was echter sedert eenigen tijd ontbonden, en de taak aan den Heer Coste opgedragen, naar wien de commissie werd verwezen.

De gevraagde inlichtingen werden toegezegd en de komst van den Heer Coste te 's Gravenhage tegen half Mei aangekondigd.

Maar toen de inlichtingen uitbleven, de Heer Coste niet verscheen en de commissie vernam dat onderscheidene personen zich in Frankrijk met de vischfokkerij bezig hielden, besloot de Koning de Heeren Verster van Wulverhorst en Wolterbeek op Zs. Ms. kosten naar Frankrijk te zenden.

In het verslag hunner bevindingen, op den 6den dezer maand aan Z. M. uitgebragt, hebben zij als hunne meening te kennen gegeven, dat er gegronde redenen bestaan om te gelooven, dat de kunstmatige voortbrenging van visch in ons vaderland met vrucht zal kunnen worden toegepast; dat in de eerste plaats in aanmerking moeten komen inlandsche vischsoorten, die bij het bereiken eener voldoende groote tevens een gezond voedsel opleveren, terwijl kleine vischkweekerijen op verschillende plaatsen opgerigt, geschoeid op de leest van die van den Inspecteur der houtvesterij Millet te Enghien, doch naar plaatselijke omstandigheden gewijzigd, te verkiezen zijn boven eene enkele groote en meer kostbare als die van den Heer Coste te Huningen.

De Koning heeft bereids maatregelen doen nemen om twee inrigtingen, volgens het stelsel van den Heer Millet tot stand te brengen: de eene op het huis ten Bosch, de andere op het Loo. Zoodra deze in werking zullen zijn, (hetwelk niet zal kunnen plaats hebben voor het begin des volgenden jaars,) zullen zij door belangstellenden kunnen bezigtigd worden.

Bovendien zal er op 's Konings last en onder toezigt der commissie eene handleiding worden uitgegeven, met welker vervaardiging men zich onledig houdt en waarin aan allen, die de vischfokkerij wenschen te beproeven, de middelen daartoe zullen worden aan de hand gedaan.

— Door het *Prov. Utrechtsche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen* zijn, in de vergadering gehouden op den 28sten Junij 1853, de volgende nieuwe prijsvragen vastgesteld, onder uitloving van de gouden medaille ter waarde van 30 dukaten, of dezelfde som in geld, ter keuze van den schrijver, voor het voldoende en beste antwoord op elk dier voorstellen:

1. Het Genootschap verlangt de gewone gaz-wisseling door de huid bij den mensch, onder verschillende omstandigheden (inzonderheid rust en beweging, hooge en lage temperatuur) aan een naauwkeurig qualitatief en quantitatief onderzoek te zien onderworpen.

Te beantwoorden vóór 30 September 1854.

2. Het Genootschap verlangt een onderzoek naar het verloop der zenuwvezelen en het ruggemerg, bij een of meer diersoorten, te beginnen van de zenuw-wortels; waarbij zoowel het mikroskoop, in verbinding ook met de onderzoekingswijze van Waller, als physiologische proefnemingen moeten worden aangewend.

Te beantwoorden vóór 30 September 1855.

3. Het Genootschap verlangt een overzigt van de tegenwoordig bekende suiker soorten, hare eigenschappen en zamenstelling, door eigene onderzoekingen bevestigd en uitgebreid.

Te beantwoorden vóór 30 September 1854.

4. Uit de proefnemingen van verscheidene natuur-onderzoekers is gebleken, dat de lichtstralen van verschillende breekbaarheid, eenen ongelijken invloed hebben op de rigting van onderscheidene plantendeelen, onafhankelijk van de periodische veranderingen door licht en duisternis daarin te weeg gebragt. Het Genootschap verlangt een kritisch overzigt van de daaromtrent door anderen verrigte proeven en waarnemingen, en eene uitbreiding daarvan tot andere nog niet onderzochte planten, opdat hieruit de aard van dien invloed en de omstandigheden waaronder hij werkzaam is, nader bekend worden.

Te beantwoorden vóór 30 September 1855.

5. Een geschiedkundig onderzoek naar de bijzondere en algemeene wetgeving op het failliteregt in de Nederlanden, tot op de invoering van de Fransche wetgeving.

Te beantwoorden vóór 30 September 1855.

6. Met welk oogmerk is het op schrift brengen en bij het Hof van Mechelen overleggen van de plaatselijke costumen en usantien in de Nederlanden, door Keizer Karel V besloten? In hoeverre is aan dat bevel voldaan? Welken invloed heeft dit op de regtsbeschrijving en regtsontwikkeling in Holland, Zeeland en Utrecht uitgeoefend?

Te beantwoorden vóór 30 September 1855.

7. Een geschiedkundig onderzoek naar den oorsprong, de zamenstelling en de magt der Staten van Utrecht tot op 1581.

Te beantwoorden vóór 30 September 1855.

De antwoorden moeten in het Nederduitsch, Hoogduitsch, mits met Italiaansche letters geschreven, Engelsch, Fransch of Latijn zijn opgesteld en vrachtvrij worden toegezonden aan den Secretaris des genootschaps, den Heer Dr. A. S. Rueb te Utrecht.

's GRAVENHAGE, 23 Julij.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Zaturdag 23 *Julij.*

In deze zitting is ontvangen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van acht ontwerpen van wet tot het verleenen van Naturalisatie.

Is ingekomen een groot aantal adressen, die aan de commissie voor de verzoekschriften zijn toegezonden. Daaronder merkt men op 58 adressen betrekkelijk het ontwerp van wet, regelende het toezigt op de kerkgenootschappen.

De Voorzitter geeft kennis, dat tot rapporteurs voor het wets ontwerp nopens den afstand van domeinen voor het ziekenhuis te Leyden zijn gekozen de Heeren Groen van Prinsterer, de Lom de Berg, Gevers van Endegeest, van Voorst en van Bosscha.

Zonder beraadslaging worden vervolgens met algemeene stemmen eenige ontwerpen tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aangenomen, alsook dat tot verlenging van den termijn bij art. 293 der gemeentewet gesteld, en met 32 tegen 16 stemmen, dat tot verzekering van sommige voorschriften van plaatselijke verordeningen. Eindelijk heeft de Kamer eene zitting met gesloten deuren gehouden, tot behandeling harer eigene begrooting voor 1854.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van Vrijdag 22 *Julij.*

In deze zitting is door den Voorzitter medegedeeld, dat zich de vraag heeft voorgedaan, of leden van Gedeputeerde Staten, die op nieuw tot lid der Prov. Staten gekozen zijn, moeten beschouwd worden als leden van Gedep. Staten te zijn afgetreden, zoodat zij tot laatstgemelde betrekking op nieuw zouden moeten benoemd worden. De Minister van Binnenl. Zaken heeft geoordeeld, dat op die vraag een toestemmend antwoord moet worden gegeven. — Dit punt zal een onderwerp van discussie bij de vergadering uitmaken.

Daarna is behandeld en na beraadslaging aangenomen de provinciale huishoudelijke begrooting van uitgaven en ontvangsten voor 1854. Inzonderheid hebben de discussien geloopen over eene subsidie van *f* 500 aan de kweekschool voor onderwijzers te Leyden. De Heer Droogleever Fortuyn oordeelde, dat die subsidie niet in het provinciaal belang gevorderd werd. In verschillende plaatsen bestonden dergelijke kweekscholen, die niet gesubsidieerd werden. Hij beriep zich daarbij op het gevoelen van vijf school-opzieners, die te kennen hadden gegeven, dat de uitgaven, welke de bedoelde school aan de provincie kosten, veel nuttiger zou kunnen besteed worden. — Dat gevoelen werd bestreden door de Heeren Huyser, van Hoogstraten, van Limburg Stirum, Léon en Jongkindt Coninck. De Heeren van Stirum en Huyser hebben het nut en het doelmatige van het bestaan der school aangetoond; zijn in bijzonderheden getreden over de goede werking en de vruchten, die de school opleverde en hebben te kennen gegeven, dat, zoo de subsidie niet werd verleend, de school moeijelijk zou kunnen blijven bestaan. — De Heeren van Hoogstraten, Léon en Jongkindt Coninck waren van meening, dat er ter bevordering van beschaving en goede zeden, voor het onderwijs wel uitgaven mogten gedaan worden en het provinciaal belang dit wel degelijk medebragt. Zij oordeelden dat Zuidholland in dat opzigt voor geene andere provinciën moest achterliggen. — De Heer Roest van Limburg heeft eenig verslag van den Staat der school verlangd, hetwelk door den Heer van Limburg Stirum in het breede gegeven werd. — Ten slotte is de post met 47 tegen 14 stemmen aangenomen. Tegen de Heeren Droogleever Fortuyn, Bisdom van Vliet, Slotemaker, van Aken, Vonck, Yserman, van Driel, Speelman, A. F. L. Bichon van Ysselmonde, Hartevelt, M. Bichon van Ysselmonde, Mock, Löhnis en van Stolk.

Daarna is bij monde van den Heer van Outeren uitgebragt het rapport betreffende het voorstel tot bepaling van de grensscheiding der provinciën Zuid- en Noordholland in den Haarlemmermeer-polder. En is besloten de door den Minister van Binnenlandsche Zaken geprojecteerde grenslijn, met een kleine wijziging aan te nemen.

Daarna is rapport uitgebragt bij monde van den Heer Huyser, op het adres van M. Koster en anderen te Boskoop, betrekkelijk de noodzakelijkheid tot daarstelling van het stoomgemaal op de Gouwe, in verband waarmede staat het voorstel van de Heeren van Hees van Berkel, Hein en Vernède, om daarover een adres aan Z. M. den Koning in te dienen. Is besloten op voorstel der commissie, Ged. Staten alsnog uit te noodigen, zich zonder verwijl tot den Minister van Binnenl. Zaken te wenden, met dringend verzoek om al te doen wat tot bevordering van deze zaak strekken kan.

Over het voorstel van den Heer van Hees, om zich regtstreeks tot den Koning te wenden, is de beslissing uitgesteld tot heden avond ten 7 ure. Alsdan zullen nog eenige overgebleven laatste punten afgedaan worden, zoodat het te voorzien is dat heden avond de werkzaamheden dezer zomervergadering zullen ten einde loopen.

Avondzitting van Vrijdag 23 *Julij.*

In deze zitting is besloten het voorstel van den Heer van Hees van Berkel, aan te houden tot in de najaarszitting; zullende het dan onder de eerste onderwerpen in beraadslaging komen.

Met 26 tegen 16 stemmen is besloten, dat leden van Gedep. Staten, die als leden der Prov. Staten op hunnen gewonen tijd aftreden en herkozen worden, zich aan geene herkiezing, als leden van Ged. Staten, behoeven te onderwerpen.

Daarna heeft de Commissaris des Konings de gewone zomer-vergadering gesloten.

AMSTERDAM, 21 Julij.

De Ned. Handelmaatschappij heeft bevracht voor deze stad 7 schepen, voor Rotterdam 3, voor Schiedam 3 en voor Dordrecht 1 schip.

— Gisteren avond 6 ure steeg de Heer Lassaigne, op het Drilveld, met zijn fraaijen ballon le Colossal op, vergezeld van zijn bediende en den Heer Julio, die aan afhangende koorden, gymnastische evolutiën maakte.

Na tot 2700 ellen afstand te zijn gestegen, bemerkende dat hij den nacht boven de zee zou moeten doorbrengen en dan nog in het water neêrkomen, besloot hij ten 7 ure snel te dalen. Hij kwam neder in de Zuiderzee nabij Durgerdam, en was genoodzaakt tot 9 ure in dien gevaarlijken toestand te blijven, gedurende welken tijd hij en zijn broeder, de Heer Julio, tot meer dan halverlijve in het water zich bevonden, daar de schuit niet waterdigt was. De Heer Lassaigne was edelmoedig genoeg, zijnen bediende op den cirkel van de ballon te laten plaats nemen, opdat die man, gehuwd en vader, minder gevaar van verdrinken zou loopen. Het gezelschap werd te 9 ure bemerkt door den Heer G. van Weede, van 's Graveland, die een pleiziertogtje doende, met zijnen boeijer voorbij stevende. Met de meeste bereidvaardigheid kwam deze hen te hulp, nam hen aan zijn boord, gaf hun ververschingen en voorzag hen van kleederen, waarna hij met hen naar Durgerdam voer. Daar aangekomen, ontstak, terwijl men bezig was den ballon van het gaz te ontlasten, een der Durgerdammers, op 20 ellen afstand van den ballon, een lucifer voor zijne pijp, waardoor het gaz vlam vatte, en eene vuurkolom opsteeg, die alle omstanders in ontsteltenis en den Heer Lassaigne en diens broeder in gevaar bragt, welke laatste ook inderdaad eenigzins letsel heeft bekomen, terwijl het vuur op een ongeloofelijken afstand een helder licht verspreidde. Gelukkig had de Heer Lassaigne de tegenwoordigheid van geest de klep (soupape) te sluiten, zoodat een dreigend onheil werd voorkomen. Het gaz was boven uit den ballon gestroomd. Het reisgezelschap keerde later aan boord van den boeijer des Heeren van Weede naar Amsterdam terug, alwaar allen te 11½ ure aankwamen. De Heer Lassaigne vindt geene woorden, om zijne innige erkentelijkheid te betuigen aan den Heer van Weede, die hem van den dood heeft gered, hem met de meeste zorg behandelde en zelfs niet gedoogde dat de bemanning van zijnen boeijer de minste belooning aannam van den Heer Lassaigne, die ten volle bereid was ze ruim te geven. Wij kunnen tevens vermelden, dat alvorens de Heer van Weede zijne redding bood, verscheidene roei-vaartuigen voorbij kwamen, wier pogingen om den Heer Lassaigne behulpzaam te zijn, mislukten. Later toen de Heer van Weede zijne loffelijke taak volbragt, werd hij hierin door anderen, die er waren bijgekomen, ondersteund.

De dag van een tweede reis is op aanstaanden Maandag bepaald.

In den avond van den 21sten heeft de luchtreiziger Lassaigne verbazende proeven gegeven van dierlijk magnetismus met den Heer Julio.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Julij.

Hoewel H. M. in den afgeloopen nacht zwaar en veel heeft gehoest, is zij echter sedert veel rustiger geworden; de mazelen komen goed uit. — Prins Albert is wederom hersteld.

— De gezondheidstoestand dezer hoofdstad is vooral gedurende de laatste weken ongemeen gunstig. In de afgeloopen week stierven niet meer dan 904 menschen, een zoo gering getal als binnen een tijdsverloop van 10 jaren, in dezelfde week des jaars, de toegenomen bevolking daarbij in aanmerking genomen, niet voorgekomen is.

— In de laatste 5 maanden is 63,354 ℔ opium hier te lande ingevoerd.

— De Paus heeft wederom 2 Bisschoppen benoemd, namelijk een voor Liverpool en een voor Nottingham.

— Eergisteren werd de kerktoren te Hereford, gedurende een hevig onweder door den bliksem getroffen, zonder zware schade te ondergaan. Maar de bliksemstraal drong tot in de kerk door, waar juist een bruidspaar getrouwd werd, en beschadigde twee vrouwen en twee kinderen, de beide laatsten zeer ernstig.

— De Amerikaansche expeditie naar Japan, bestaande uit 5 schepen, is te Portsmouth aangekomen.

BELGIE.

De Hertog van Brabant en de Graaf van Vlaanderen, zonen des Konings zijn door de mazelen aangetast; de loop der ziekte is gunstig.

— Thans zijn al de bezwaren tegen den aanleg van een spoorweg van hier naar Luxemburg uit den weg geruimd en eerlang zal men er aan beginnen. De afstand is nu 28 uren verkort en in den weg behoeft nog gewelf noch tunnel gemaakt te worden.

— De Rijksmiddelen hebben in de 6 eerste maanden van dit jaar bijna 43 millioen fr. bedragen, hetgeen omstreeks 400,000 meer is dan de raming en ruim 2 millioen meer dan in 1852.

— Gisteren is bij de Correctionnele Regtbank te Parijs een aanvang gemaakt met de behandeling van het demokratisch genootschap la Commune revolutionnaire. Het is aan de Parijsche dagbladen verboden er verslag van te geven, doch de Belgische slaan hierop geen acht en geven verslagen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 20 Julij.

De bekende Kielsche Hoogleeraar J. Olshausen is tot Opper-Bibliothecaris der Koninklijke en Universiteits-Bibliotheek en tot gewoon Hoogleeraar in de Oostersche talen te Koningsbergen benoemd.

WURTEMBERG.

STUTTGARDT, 20 Julij.

De Regering heeft eene nieuwe memorie der Bovenrijnsche Bisschoppen ontvangen, welke een soort van ultimatum dier geestelijkheid behelst. Algemeen is men van gevoelen, dat de daarin betrokken Regeringen geen haar breed zullen afwijken van het reeds genomen besluit, om geen nieuwe vergunningen aan deze Bisschoppen te doen.

ZWITSERLAND.

De algemeene uitgaven worden begroot op 13,300,000 frs., de inkomsten op 13,468,500 frs., zoodat er een batig slot van 168,500 fr. zou zijn. De staatkundige uitgewekenen hebben het eedgenootschap niet minder dan 1,470,000 frs. gekost.

— De berigten uit het kanton St. Gallen ten aanzien van de verwoestingen door de doorbraken des Rijns aangerigt, luiden bij voortduring treurig. Alle middelen van gemeenschap en vervoer, ook zelfs de telegraaf stonden stil, daar uitgestrekte oorden overstroomd waren; de oogst is geheel vernield.

TURKYE.

Omtrent het Turksch verschil verneemt men alleen, dat er 3 ontwerpen tot vereffening aan den Keizer zouden aangeboden zijn, als een van den Franschen Gezant te Weenen, een door den Engelschen Gezant te Petersburg en een door den Franschen Gezant aldaar, waarvan de Keizer gezind zou zijn het eerste aan te nemen, bevattende, dat Turkye het door Rusland geëischte tractaat zou onderteekenen, tegen eene verklaring van den Keizer, dat daardoor geen inbreuk zou gemaakt worden op de souvereine regten van den Sultan.

— Te Weenen was den 21sten een telegrafisch berigt uit Konstantinopel aangebragt, meldende, dat Reschid-Pacha eene nota bekend had gemaakt, dat de onderhandelingen met Rusland goed zouden afloopen. Dit berigt had eenen zeer goeden indruk op den handelstand gemaakt.

— Uit Alexandrie wordt van den 7den geschreven, dat op den spoorweg reeds verscheiden proefritten met het gewenschte gevolg gedaan zijn en hij vóór het eind des jaars in gebruik zal gesteld worden. — De jongste berigten omtrent den staat der veldgewassen in Frankrijk hadden op de markt van Alexandrie eene levendige aanvrage te weeg gebragt; binnen weinige dagen zijn er 140,000 lasten graan verkocht. — De Onder-Koning had op nieuw aan alle overheden bevel gezonden om elke schending van de verdraagzaamheid jegens de Christenen en van hunne godsdienstvrijheid te beletten en te straffen.

— Van de groote karavaan, vervoerende 1400 kameelen-lasten, welke den 25sten April van Bagdad naar Aleppo was vertrokken, is eene afdeeling van 179 kameelen, waaronder 165 met Persischen tabak, 12 met Arabische mantels, zijden- en boomwollen doeken, 1 met indigo en 1 met zijden, door eene bende Arabieren overvallen en beroofd.

KERKNIEUWS.

SCHIEDAM, 21 Julij. Heden avond heeft de Kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente alhier het navolgende zestal Predikanten geformeerd: DD. Steenberg Jz., te Dirksland; van Leon, te Edam; Hooykaas Herderschee, te Nijmegen; van der Scheer A.Fz., te Hoorn; van Anrooy, te Brielsnieuwland en Oort Hz., te Alkmaar.

Ten behoeve der zwaar beproefden door hoogen waterstand en hagelslag te *Vlijmen*, zie *Haarl. Courant* van 15 Julij, werd door mij Ondergeteekende ontvangen: uit Amsterdam van H. en M. een Coup. à *f* 14.85; uit Leyden van N. N. een Muntbill. à *f* 10.—; uit Heerde van J. v. H. een Coup. à *f* 12.37½; uit Leyden van D. H. J. voor de Protestantsche armen alleen *f* 5.—; uit Leyden van H. T. *f* 2.50; uit Leyden van W. *f* 2.50; uit Leyden van E. F. *f* 3.—; uit 's Gravenhage een Coup. à *f* 7.42½; uit Leyden van B. C. een Coup. à *f* 2.47½, en uit Haarlem van M. R. C. S. een Muntbill. à *f* 10.—.

LEYDEN, 21 Julij 1853. F. H. G. VAN ITERSON, *Pred.*

ADVERTENTIEN.

KOFFIJHUIS HET ZWIJNSHOOFD.

Aldaar zullen Zondag den 24sten Julij 1853 aankomen:

Prins en Prinses COLIBRI,

Dwergen van H. M. Koningin Victoria. Prins COLIBRI is oud 22 jaar, heeft de lengte van 25 Amst. duimen en weegt 8 Ned. ℔. Prinses COLIBRI is 26 jaar oud en de kleinste Dame der wereld. Zij zullen Maandag den 25sten Julij des avonds ten 8 ure eene Voorstelling geven, bestaande in eenige **Pantomimes** en eindigen met verschillende **Dansen**. Alles zal meer uitgebreid door Billetten aan de Huizen der Ingezetenen bekend gemaakt worden.

KLEINE VINK.

MUZIEK.

Op Zondag 24, 31 Julij en 7 Augustus aanstaande.

W. F. MEIJER.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie brengt ter kennis van de DEELHEBBERS, dat de in de Vergadering van Commissarissen goedgekeurde **BALANS**, over het Boekjaar 1852, benevens die van het Reservefonds der Maatschappij over hetzelfde tijdvak voor alle Vennooten ter visie zullen liggen van den 18den dezer tot en met den 2den Augustus, ter Secretarie van de Directie te *Amsterdam*, bij de Agenten der Maatschappij te *Rotterdam*, *Middelburg* en *Dordrecht*, aan het Locaal der Kamer van Koophandel en Fabrieken te *Leyden* en op het Raadhuis der Stad *'s Gravenhage*.

DE MONCHY, *President*.

AMSTERDAM, 14 Julij 1853. DE CLERCQ, *Secretaris*.

DE PRESIDENT VAN DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN, TE LEYDEN verwittigt de Stemgeregtigde Deelhebbers in de *Nederlandsche Handel-Maatschappij*, dat de **BALANS** over het met ultimo December 1852 geëindigde derde Boekjaar van het tweede tijdperk dezer Maatschappij, alsmede een afzonderlijk **AFSCHRIFT** der Balans van het Reservefonds op den 31sten December 1852, gedurende 14 dagen en wel van den 18den dezer tot den 2den Augustus, des middags van *twaalf* tot *één* ure, (Zondagen uitgezonderd) ter inzage zal liggen, in het Gebouw der Lakenhal,

De President voornoemd,

LEYDEN, 16 Julij 1853. A. HARTEVELT Jz.

De PENNINGMEESTER van het Departement *Leyden* der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen* zal op Woensdag den 20sten en 27sten Julij 1853, des voormiddags van 12—2 ure, in het Gebouw op de Ruïne, vaceren tot **Uitbetaling** van:

1°. Het bedrag der Aandeelen N°. 159 en 160 Geldleening *f* **24,300.**— uitgeloot in de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders 13 Junij 1853,

2°. de Renten der Aandeelen in de Geldleening groot *f* **24,300.**— verschenen geweest 1 Julij 1853, en

3°. het halfjaar Renten der Aandeelen in de Geldleening groot *f* **7,300.**— insgelijks verschenen 1 Julij 1853.

Voor de Aandeelhouders die geene blanco Quitantiën ontvangen hebben, zijn dezelve verkrijgbaar gesteld bij den Concierge van het Gebouw.

De Penningmeester van het Departement *Leyden*,

LEYDEN, 16 Julij 1853. P. C. LEZWYN.

PUBLIEKE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Vrijdag den 12den Augustus 1853, bij Opbod, en op Vrijdag den 19den Augustus 1853 bij Afslag, beide des voormiddags ten 11 ure, van:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HEERENHUIS EN ERF, bevattende een ruim Voorhuis met Marmeren Steenen en Gang, Zijkamer en Suite, Achterkamer, allen Behangen en met Stookplaatsen, grooten Kelder, ruime Keuken, Mangelkamer en twee Binnenplaatsen, voorts vier Bovenkamers, Meidenkamers, Droog- en Turfzolders en verdere gemakken; staande en gelegen te *Leyden*, aan de zuidzijde van de Breedestraat en strekkende tot in de Boomgaardsteeg, Wijk IV. N°. 274.

Kunnende worden bezigtigd op Dingsdag en Donderdag van iedere week des voormiddags van 11 tot 3 ure; mits vooraf belet vragende.

En een hechte, sterke en weldoortimmerde HUISMANS-WONING, met Zomerhuis, Stalling voor 31 Koebeesten, Schuur, Varkenshok, twee Bargen en verdere Getimmerten, Boomgaard en diverse partijen extra beste WEI- EN HOOILANDEN, gelegen achter en naast de Woning in den Noord-Vaauwe Venne-Polder, onder *Hillegom*, te zamen groot 28 bunders 60 roeden en 76 ellen.

Verhuurd aan WILLEM ZWETSLOOT, de Bouwmanswoning tot den 1sten Mei 1860 en de Landen tot ultimo December 1859, te zamen voor *f* 1056.— 's jaars.

Daarenboven twee achtendeelen en een zestiende of 50 Ned. ℔ BOTER en twee KOMIJNDE MEIKAZEN.

Zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTOOM, te *Leyden*.

PUBLIEKE VERKOOPING,

Aan het *Donderdagsche Verkoophuis* op de Hooglandsche Kerkgracht, op Donderdag den 28sten Julij e. k. te beginnen 's morgens 9 ure, van een kleinen doch zindelijken **INBOEDEL**, bestaande uit een Ledikant, Secretaire, Canapé, Linnenkastjes, Tafels, Stoelen, Spiegels, Gordijnen, Theeserviezen, Kookkagchel, Linnengoed en Manskleederen.

Voorts van eenige **KRUIDENIERSWAREN**, als: Chocolade, Sago, Aardappelenmeel, Amandelen, Zeep, Blaauwsel, Eau de Cologne enz.; benevens Koffijmolens, twee Houten Schalen en Balans, Koperen Schalen, Bakken, Tonnen, Bussen, Schuifdoozen, Oliebak. — Terwijl eindelijk aan het Huis op de Botermarkt, Wijk IV. N°. 23, zal verkocht worden de Opstand van een Winkel, Toonbank, Lessenaar en Gaz-Ornamenten.

Alles op Woensdag 27 Julij voor een ieder te zien.

BEURTSCHEPEN,

IN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar *Zwolle*,	Maandag 25	Julij	12 uur,	Schipper	H. RIDDERIKHOFF.
» *Alkmaar*,	Woensdag 27	»	10 »	»	L. KROON.
» *Amersfoort*,	» 27	»	11 »	»	J. HOUTZAGER.
» *Sneek*,	» 27	»	11 »	»	S. DE VRIES.
» *Deventer*,	Donderdag 28	»	12 »	»	G. GOOSENS.
» *Zutphen*,	» 28	»	12 »	»	J. GOOSENS.
» *Kampen*,	» 28	»	12 »	»	K. ROZENDAAL.
» *Apeldoorn*,	» 28	»	12 »	»	H. VAN TRIEST.
» *Hoorn*,	Vrijdag 29	»	10 »	»	J. RAJER.

☞ Alle Goederen zullen desverkiezende bij den Bestelder C. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe*, enz. De Vertrek-uren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 23 *Julij*. Van *f* 39 tot *f* 42.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 23 *Julij*.

Nieuwe Tarwe *f* 10.00 tot *f* 10.50. Nieuwe Rogge *f* 7.20 tot *f* 7.50. Gerst *f* 5.20 tot *f* 5.40. Haver *f* 3.50 tot *f* 4.00. Paardeboonen *f* 6.80 tot *f* 7.00. Duiveboonen *f* 7.60 tot *f* 8.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 22 JULIJ.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{5}{8}$	$63\frac{3}{4}$	$63\frac{3}{4}$
Dito Certificaten	3 „	$76\frac{11}{16}$	$76\frac{3}{4}$	$76\frac{11}{16}$
Dito dito	4 „	$95\frac{5}{16}$	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{9}{16}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
O. I. Leening	4 „	$95\frac{1}{4}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Haarlemmermeer	5 „	103	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3 „	—	—	—
Dito dito	5 „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5 „	$108\frac{3}{8}$	$108\frac{3}{8}$	$108\frac{5}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	5 „	$107\frac{7}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 „	$98\frac{1}{8}$	—	—
Dito 1840	4 „	$95\frac{1}{4}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	4 „	92	$92\frac{1}{4}$	—
Dito dito Nieuwe	4 „	92	—	—
Inschrijving in Assign.	6 „	—	—	—
Certificaten van dito	6 „	$75\frac{1}{2}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	—	—	—
Dito Obligatiën	4 „	$85\frac{1}{2}$	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	23	$23\frac{7}{16}$	$23\frac{1}{8}$
Dito Obligatiën	3 „	$47\frac{1}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3 „	$42\frac{7}{8}$	$43\frac{1}{16}$	43
Bewijzen Coupons		6	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5 „	$87\frac{1}{4}$	—	—
Dito	4 „	—	—	—
Dito Metall.	5 „	$82\frac{5}{16}$	$82\frac{7}{16}$	—
Dito Nieuwe	5 „	$94\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$	—
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ „	$42\frac{3}{4}$	$42\frac{7}{16}$	—
BELGIE, Banc.	$2\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$ „	$53\frac{1}{2}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5 „	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	5 „	$41\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito	4 „	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{1}{2}$	—
VENEZUELA	$3\frac{1}{2}$ „	$36\frac{7}{8}$	—	—
MEXICO	5 „	$26\frac{5}{16}$	$26\frac{1}{2}$	—
AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Grieken $7\frac{1}{2}$ $7\frac{1}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.80 à 9.90.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.